

نه قانونی، نه آموزشی

کامبیز توروژی

حقوق دان

قانونی‌بودن تفاهم‌نامه وزارت آموزش و پرورش با نیروی انتظامی از نظر حقوقی بسیار مورد تردید بوده و به نظر می‌رسد باید غیرقانونی و بی‌اعتبار اعلام شود. این تفاهم‌نامه علاوه بر اینکه اصول و اهداف آموزشی را رعایت نکرده است، از حدود اختیارات وزیر و وزارتخانه خارج است.

تقریباً در تمام بندهای این تفاهم‌نامه وزارت آموزش و پرورش متعهد شده است با پلیس برای پیشگیری از وقوع جرم همکاری کند. اگرچه نظام آموزشی باید در همه بخش‌ها به شکلی عمل کند که با سیاست عمومی پیشگیری از جرم هماهنگ باشد، ولی پیشگیری از وقوع جرم در هیچ کجای وظایف قانونی این وزارتخانه نیامده است. در نتیجه

این وزارت نمی‌تواند به طور مستقیم و در همکاری با پلیس وارد موضوع پیشگیری از وقوع جرم شود.

📄

ادامه در صفحه ۵

👉

رسانه جریان‌ساز

ضلع سوم میز مذاکره

مجید رضاییان

اول. یک پرسش: چرا ترامپ و تیم همکار او رسانه‌ها را در هر مذاکره‌ای دور میز مذاکره می‌بیند تا غایب میز مذاکره؟

برای پاسخ به این پرسش باید برویم سراغ تئوری «فضای عمومی هابرماس».

او معتقد است رسانه‌ها، فضای عمومی را می‌سازند؛ اما نه صرفاً هر رسانه‌ای، بلکه «رسانه جریان‌ساز».

ویلبر شرام هم که خیلی پیش‌تر از تئوری «پاداش مخاطبان» و «عرفی‌سازی ارتباطات» در دوره پیش از وب سخن گفت، عملاً تلاش داشت این نکته را گوشزد کند که رسانه با دو عنصر «محتوا و مخاطب» سنجیده می‌شود و بس. این نوع نگاه -از ویلبر شرام تا هابرماس- چه درسی را به ما گوشزد می‌کند؟ اینکه پذیریم رسانه با پاداشی به نام محتوا شناخته می‌شود، نه صرفاً با ضلع سیاست رسانه. محتوایی که در ژورنالیسم و فرم‌های وابسته به آن، ابتدا صیقل می‌خورد و سرانجام در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد و فضای عمومی را می‌سازد.

این یعنی تقدم «مطالعات روزنامه‌نگاری» بر «مطالعات رسانه». به همین دلیل، شاهدیم که امروز رئیس‌جمهور آمریکا بر این باور است که رسانه‌های جریان‌ساز قادر هستند چه‌بسا بیش از دیپلمات‌ها دور میز مذاکره ایفای نقش کنند. چه نقشی؟ «نقش جریان‌ساز».

دوم. عمومی‌شدن ارتباطات از ویلبر شرام تا هابرماس، درس دیگری را هم به ما می‌دهد: «تمرکز بر نگاه غیررسمی تا نگاه رسمی و حکومتی». روزنامه‌نگار در جای رسمی نشسته است که صرفاً نگاه رسمی و مواضع وزارت خارجه و دیپلمات‌ها را بازتاب دهد. از رسانه‌های این روزهای آمریکایی تا اروپایی پیامی‌زم که عملاً بازوی غیررسمی دیپلمات‌های خودشان هستند. چگونه؟ با «تمرکز بر سوزنه‌های غیررسمی» اما «محتمل» و قابل پیش‌بینی. چه ایرادی دارد که رسانه‌های ما نیز -با شرط نگاه کارشناسی و قدرتمند- جریان‌ساز باشند و دست دیپلمات‌های ما را دور میز مذاکره بازر کنند. این امر زمانی شدنی است که نگاه حاکمیتی به رسانه‌های ایران از «منعکس‌کننده خبری» به «پیگیری تحلیلی خبر» تغییر کند.

سوم. پرسش دیگر اینکه چرا ژانر روزنامه‌نگاری تحلیلی همچنان یک ژانر مسلط در جهان رسانه‌ای امروز است؟ پاسخ روشن اما قدری پیچیده است. مدت‌هاست مخاطبان دیروز و کاربران امروز در جهان واقعی و جهان سایبری از مرز جیستنی عبور کرده‌اند و بر عناصر داینامیک روزنامه‌نگاری -یعنی چگونگی و چرایی رویدادها- متمرکز شده‌اند.

چهارشنبه ۳ اردیبهشت ۱۴۰۴
۲۴ شوال ۱۴۴۶
۲۳ آوریل ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۹۲
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

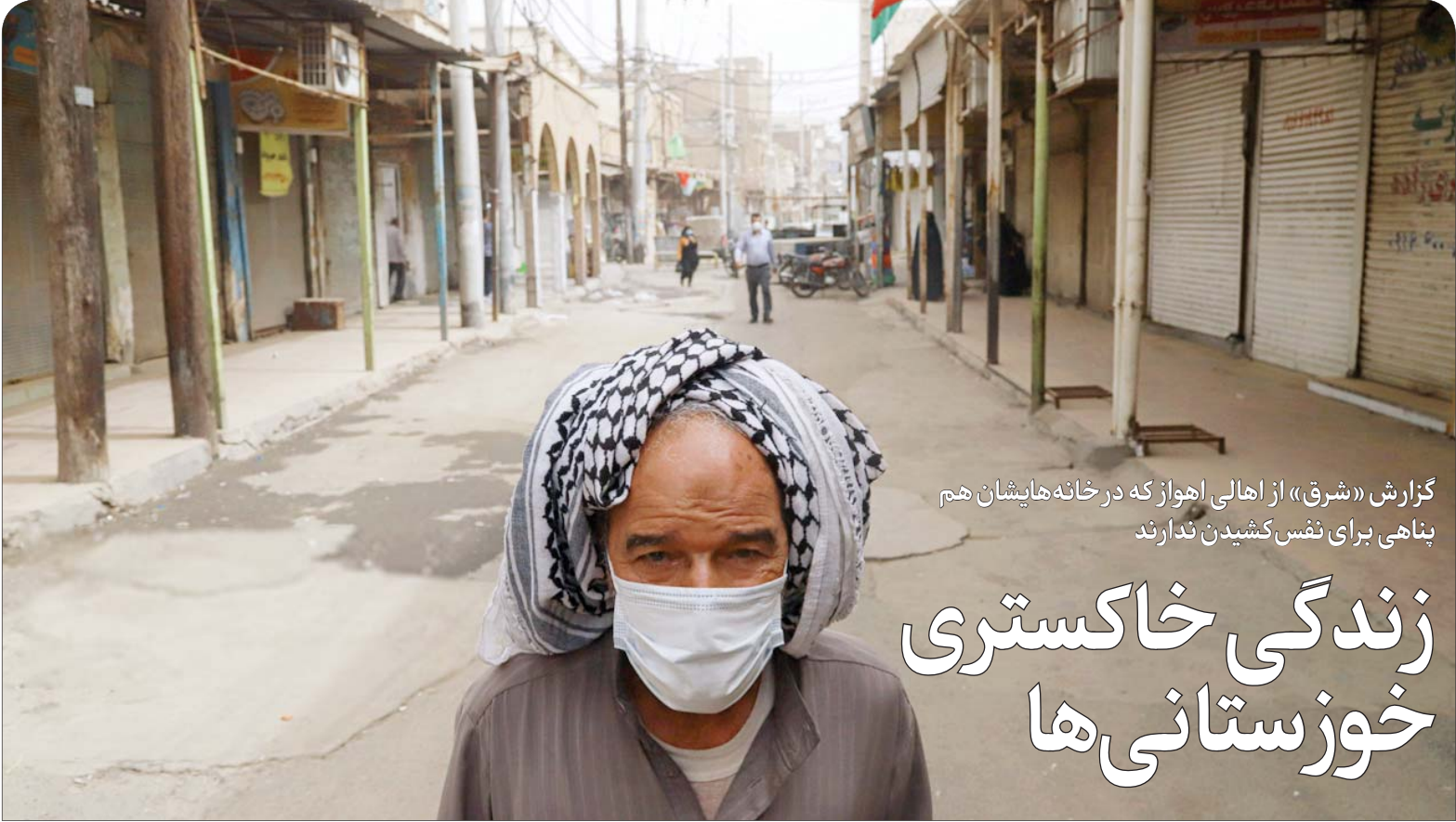

در «شرق» امروز می‌خوانید:
تشییع درواتیکان، تدفین در رم
• مخالفان و موافقان مذاکرات تهران-واشنگتن در آمریکا چه می‌گویند
• سنگدوینی، نماینده مجلس: ادامه ناترازی انرژی چالشی اجتماعی خواهد شد

جزئیات بررسی لایحه اعمال تخفیف عوارض شهری در صحن شورا

یارانه شهری به ثروتمندان

گزارش تشریک را در صفحه ۱۱ بخوانید

گزارش «شرق» از اهالی اهواز که در خانه‌هایشان هم پناهی برای نفس کشیدن ندارند

زندگی خاکستری خوزستانی‌ها

یادداشت

پاپ فرانسیس؛ تافته‌ای جدا بافته از واتیکان و مصلحی که جهان به او نیاز داشت

محمدحسین عمادی

به‌صراحت از خطاهای تاریخی کلیسا، از جمله رسوایی‌های مالی و سوءاستفاده‌های جنسی سخن گفت.

- دفاع از محرومان؛ موعظه‌های هفتگی او همیشه مملو از اشارات به پناهندگان، قربانیان جنگ‌ها و قربانیان نظام سرمایه‌داری وحشی بود. مواضع او در قبال فقر و گرسنگی و تغییرات اقلیمی اساسا برخاسته از ادبیات متفاوتی بود. مقایسه دو دیدگاه حاکم بر واتیکان در فیلم «دو پاپ» (۲۰۱۹) به‌خوبی به تصویر کشیده شده است و تقابل ساختاری او با سنت‌گرایان و تفاوت جهان بینی آنها را نشان می‌دهد. درحالی‌که پاپ بندیکت شانزدهم نماد کلیسای محافظه‌کار و سنتی بود، فرانسیس با جمله معروف «دینی که با گذشته ازدواج کند، در

یادداشت

منافع و آینده ایران با تحقق توافق پایدار

محمد زیاوسوفی شیخ‌رباط

اقتصاددان و استاد دانشگاه مفید

برخی تصور می‌کنند ایران به دلیل تغییر شرایط منطقه‌ای از هفتم اکتبر تاکنون، در موضع ضعف نسبت به مذاکرات برجام قرار داشته و مجبور به اعطای امتیازات بیشتری است. از این‌رو، با این تلقی، نظم مساعدی به مذاکرات ندارند. اینان به این نکته توجه ندارند که موقعیت آمریکا نیز نسبت به آن زمان تغییر کرده و از این‌رو، همان تارمایی که از برجام خارج شد، خواهان مذاکره با ایران است و با نگاه به بسترسازی برای یک شراکت بلندمدت با ایران تلاش می‌کند.

این توافق برای ایران، منطقه، جهان و قدرت‌های سیاسی و اقتصادی مانند آمریکا، چین، روسیه و هند سودمند و اثرگذار است. به همین دلیل، طرفین این بار در تلاش برای دستیابی به یک توافق پایدار و برد-برد هستند و فضای

جهانی نیز برای این توافق مساعدتر است.

ایران فرصت‌های زیادی را تاکنون از دست داده و در نتیجه، امروز با انواع مشکلات دست‌وپنجه نرم می‌کند؛

انواع ناترازی‌ها و نااطمینانی‌ها بر کشور حاکم بوده، سطح رفاه جامعه به‌شدت کاهش یافته، صنایع فرسوده و

گفت‌وگوی «شرق» با حمیرا یکی
سفیر پیشین ایران در کشور برونی

مدیریت

مادرانه-هوشمندانه

جواب می‌دهد

برای دیدن گفت‌وگو اینجا را اسکن کنید

صفحه ۶

برگزیده‌ها

تحلیل ابعاد نشست کارشناسی ایران و آمریکا در گفت‌وگوی «شرق» با کارشناسان

مذاکرات در ایستگاه فنی عمان

گفت‌وگوی «شرق» با ۳ نفر از اهالی دوومیدانی و امضاکندگان نامه به پزشکیان علیه حدادی

غروب آفتاب ورزش مادر

نگاهی به تفاهم‌نامه پلیس و آموزش و پرورش

مدرسه پادگان نیست

رونمایی از مسکن استیجاری و مسکن تدریجی دو مدل مسکن ویژه مستأجران

اجاره‌داری در انزوا

یادداشت

خاموشی مرد صلح

غلامرضا امامی

نرمی و لطافت در زندگی‌اش موج می‌زد، ویژگی‌های گوناگونی در او آمیخته شده بودند؛ کوبی طبیعت می‌توانست رویاروی جهانیان بایستد و فریاد زند؛ این است انسان (شکسپیر). در رم آرام تازه خورشید می‌دمد. نسیم خنک خوشی می‌وزد. کبوتران در آسمان پاک به پرواز درآمده‌اند. در این روز ساکت بهاری، ناگهان ناقوس واتیکان و همه کلیساها نواخته می‌شود. حادثه‌ای سخت رخ داده است. مردم از هر صنف، سراسیمه، گریان و سردگریان به سوی میدان واتیکان روان هستند. دوشنبه ساعت ۷:۳۵، روز پس از عید پاک، در این صبح بهاری، غروبی غمگین رخ داد؛ پاپ پرواز کرد.

او آخرین بار روز عید پاک در ایوان واتیکان ظاهر شد، برای انبوه دوستدارانش دست تکان داد و آخرین سخنش این بود: «خواهران و برادران عزیز، عید پاک مبارک».

نتوانست نوشته‌اش را بخواند. نوشته را به «کاردینال دیگوراولی» سپرد و او خواند. در آخرین خطبه و خطابه‌اش خواهان صلح در جهان و خلع سلاح. آتش‌بس در غزه و صلح در اوکراین شده بود.

«خورخه ماریو برگولیو» نام اصلی‌اش بود، اما به سنت قدیس فقر، صلح و فروتنی «فرانسیس اسیزی»، لقب فرانسیس «فرانتسکو» را بر خود برگزید.

پدرش ایتالیایی بود. در دوران فاشیسم به آرژانتین رفت و در «بونئوس آیرس» ازدواج کرد. پدر کارگر راه‌آهن بود و مادر خانه‌دار.

او فرزند ارشد خانواده پنج‌فرزندی شد. ۱۷ دسامبر ۱۹۳۶ زاده شد. به مدرسه رفت و در سال‌های سخت جوانی برای گذران زندگی شب‌ها کار می‌کرد و روزها درس می‌خواند. به نگهدیانی و نظافت کلوپ‌ها می‌پرداخت. در یکی از کارخانه‌های محلی با «اسیرالسترینو»، مبارز سرسخت دیکتاتوری نظامی آرژانتین، همکاری نزدیکی داشت. پیکر این مبارز که نخست تحت شکنجه قرار گرفته بود، هرگز یافت نشد. به تحصیل در رشته شیمی پرداخت. فلسفه خواند. ادبیات و روان‌شناسی درس کرد. حادثه‌ای مسیر زندگی‌اش را تغییر داد. در ۲۲ سالگی به ذات‌الریه شدیدی دچار شد؛ نیمی از ریه‌اش را از دست داد. پس از آن به معنویت گرایید. به سلک پدران روحانی درآمد و به تحصیل در مدارس مسیحی پرداخت. ۱۰ سال کشیش شد. در سال ۱۹۷۳ رهبر یسوعیان آرژانتین شد. در مدارج و مدارس مسیحی درس خواند تا سرانجام به مسند پاپی

نشست؛ نخستین پاپ غیر اروپایی از ادامه در صفحه ۶

این گزارش را در صفحه ۱۰ بخوانید عکس علی صوفی ابریا